

IsabelaVS-Martiriul7-Boca/22 oct. 2014/41103 car./6306 cuv.

Sursa: <http://isabelavs.blogspot.com>

## Isabela Vasiliu-Scraba, Martiriul Sfântului Arsenie Boca, un adevăr ascuns la Centenarul sărbătorit la M-rea Brâncoveanu

Motto: “despre sfinți, despre o personalitate [ca a Părintelui Arsenie Boca] nu ne interesează câte ore, de ce și unde a fost închis” (Î.P.S Laurențiu Streza).

Spusă de un călugăr bătrân (care avea mare evlavie la faimosul stareț de la Sâmbăta de Sus), povestea morții martirice a părintelui ieromonah Arsenie Boca am putut-o citi pe internet. În mod curios, în nici unul din cele trei volume ale Părintelui Arsenie Boca îngrijite de P.S. Daniil Stoenescu (*Cărarea împărăției*, Deva, 2004 și 2006; “*Cuvinte vii*”, Deva, 2006; *Biserica de la Drăgănescu – “Capela Sixtină” a ortodoxiei românești*, Deva, 2005), nici în volumul care are pe cotor trecut “Episcop Daniil - Părintele Arsenie” (Deva, 2008, cu multe predici ale Episcopului și puține manuscrise de la Sinaia) nu este menționată moartea martirică și nici pătimirea Sfântului Ardealului. Arestat de nenumărate ori întâi de Siguranță apoi de Securitate care „dorea cu orice preț să-l poată acuza de legionarism, dar n-au reușit” (pr. N. Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, 2009, p. 427), ieromonahului Arsenie Boca nu i s-a putut înscena nicicând un proces juridic prin care să fie condamnat cu ajutorul unor martori schingiuiți, cum s-a tot procedat după „Crucificarea României” la Yalta (vezi volumul cu acest titlu scris de avocatul N. Baciuc și apărut prima oară în Occident).

Părintele Arsenie (care prevăzuse cutremurul din 1940, bombardarea Bucureștilor din aprilie 1944 și instaurarea comunismului : „Nu va trece multă vreme până când vor intra secera și ciocanul în țară și nu vor ieși aproape jumătate de veac”) a fost prima oară anchetat în toamna anului 1944 după o slujbă ținută de el la Săliște, în acea perioadă faimosul stareț de la Sâmbăta de Sus fiind ades invitat de preoții parohi să țină predici pentru întărirea credinței sătenilor. La vremea impunerii „regimului comunist al Anei Pauker” (apud. Virgil Ierunca) s-au succedat aproape an de an „reținerile” și anchetările Părintelui ieromonah, întâi de „Brigada mobilă” condusă la Brașov de J. Kolasek, un fost contabil apropiat al lui Vasile Luca, apoi de către Securitatea înființată în 1948 de trio-ul Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu și dirijată de la Moscova de NKVD/KGB.

Hărțuirea concomitentă cu instaurarea noului regim de teroare polițienească l-a determinat pe Mitropolitul Nicolae Bălan să dea pe 14 august 1945 dispoziție ieromonahului Serafim Popescu (locțiitor de stareț) ca Părintele Arsenie Boca „să nu părăsească sub nici un motiv incinta sfintei Mănăstiri”, să nu spovedească și să nu țină slujbe, ca să nu se mai adune mulțimea obișnuită de credincioși. Abia pe 15 octombrie 1945 mitropolitul ridică interdicțiile

privitoare la mărturisiri și la slujbele preoțești („predica dumnezeiește. Nu te mai sătura ascultându-l”, spunea Telu Oancea din satul Breaza, Făgăraș), dar menține opreliștea de a părăsi mănăstirea (pr. N. Streza, op. cit., p. 429).

Iată puținele informații pe care le-am găsit despre pătimirea Părintelui Arsenie Boca, cel care a fost „ctitorul de frunte al *Filocaliei* românești” (apud. D. Stăniloae) și starețul de la Mănăstirea Brâncoveanu care și-a pus o amprență de neșters asupra locurilor nu numai prin „mișcarea religioasă pe care a trezit-o în jurul Mănăstirii de la Sâmbăta de Sus, pe cele mai autentice baze ale tradiției ortodoxe și cu mijloacele celei mai curate duhovnicii” (D. Stăniloae, prefața la *Filocalia*, vol. II, Sibiu, Tipografia Arhidiecezană, 1947), ci și înființând atelierul cu „cea mai importantă școală de pictură din țară”. „Mișcarea de reînviere duhovnicească de la Sâmbăta” îi trezește entuziasmul profesorului de mistică Nichifor Crainic. Directorul „Gândirii”, una dintre cele mai de seamă reviste de cultură din interbelic, consemnează în iarna 1944-1945 următoarele: "Ce vreme înălțătoare când toată țara lui Avram Iancu se mișca în pelerinaj, cântând cu zăpada până la piept, spre Sâmbăta de Sus, ctitoria voievodului martir Constantin Brâncoveanu!".

Dintr-o inadmisibilă și poate chiar intenționată „scăpare”, numele fondatorului atelierului de icoane nu apare menționat nici pe pagina de internet a Mănăstirii Brâncoveanu și nici în *Ghidul mănăstirilor din România* tipărit de Editura Sophia din București (2010, p. 192). Date despre inițierea atelierului încă din 6 febr. 1940 se pot afla doar în cartea preotului N. Streza (citată anterior) în care au fost fotocopyate rândurile scrise (la Academia Teologică din Sibiu) de către diaconul Boca Zian pe 19 aprilie 1940 către mitropolitul Nicolae Bălan : „în urma binecuvântării Înalt Prea Sfinției Voastre de-a lua tonsura monahală la Mănăstirea Brâncoveanu și de a deschide atelierul de icoane, cu duhovnicească smerenie Vă rog să binevoiți a-mi aproba ultimele cheltuieli în legătură cu aceasta, în sumă de 32000 lei...” (pr. N. Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Ed. „Credința strămoșască”, 2009, p. 420).

În cei nouă ani (1940-1948) petrecuți la Sâmbăta de Sus unde a fost tuns în monahism pe „3 mai 1940 cu ocazia Praznicului Izvorului Tămăduirii din Săptămâna Luminată, în cadrul unei Sfinte Liturghii solemne, de către Mitropolitul Nicolae Bălan, înconjurat de un sobor de preoți și mulțime de credincioși” (op. cit., p. 412) și unde pe 10 aprilie 1942 a fost hirotonit Ieromonah (preot monah) și tot atunci „instituit ca Duhovnic și Stareț al Mănăstirii Brâncoveanu” (ibid.), Părintele Arsenie Boca a mai contribuit la refacerea Mănăstirii deschisă în 1939. O primă restaurare a bisericii fusese făcută tot prin grija Mitropolitului Bălan în perioada 1927- 1936 (vezi poza din vol. Părintele Arsenie Boca, *Omul, zidire de mare preț*, Ed. „Credința strămoșască”, 2009, p. 171), când pictor bisericesc a fost Zahiu Raiciu.

În arestul de la Râmnicul Vâlcii ieromonahul Arsenie consemnează în vara lui 1945: „un an m-am ocupat cu gospodăria, eram primul și singurul călugăr la Mănăstirea Brâncoveanu”. În temniță fiind, academicianul Nichifor Crainic (scos din Academie împreună cu acad. Lucian Blaga, acad. Gh. Brătianu și mulți alți scriitori și istorici români, vezi [despre Florin Faifer]

*Paradigme ale devierii. Tardive lovituri date dușmanului de clasă*, în vol. Isabela Vasiliu-Scraba, *Contextualizări. Elemente pentru o topologie a prezentului*, Ed. Star Tipp, 2002, ISBN 973-8134-24-2, pp.137-144) scria într-o declarație de anchetă pe 11 oct. 1955 că starețul de la Sâmbăta de Sus a „desfășurat o mare activitate pastorală, cu răsunset adânc, atât în rândurile țărănimii cât și a intelectualilor”. Antonie Plămădeală își amintea în 2002 cum a „trăit la Sâmbăta cu adevărat sentimente ca în primele zile ale creștinismului”, într-o vreme când „lumea avea o mare credință și o mare evlavie la Părintele Arsenie Boca” (Mitropolit Plămădeală) și când comanda „să fie compromis” (col. Ghe. Crăciun) nu avusese suficient timp pentru a da rezultatele din ziua de azi.

În 1948 mănăstirea era încă în reconstrucție : „Sfântul Părinte Arsenie era de multe ori obosit deoarece muncea foarte mult și fizic scoțând pietre din râu” (Sora Aurica Tinca, în vol. *Mărturii din Țara Făgărașului despre părintele Arsenie Boca*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2004, p. 108). Starețul Arsenie Boca a conceput (după model athonit) înfrumusețarea împrejurimilor printr-o minunată grădină (vezi poza din 1946 în vol. Părintele Arsenie Boca, *Omul, zidire de mare preț*, Ed. „Credința strămoșească”, 2009, p. 164) impresionând - chiar după mutarea faimosului stareț Arsenie Boca la Prislop-, vizitatorii străini aduși de Mitropolitului Nicolae Bălan la Sâmbăta de Sus, după cum am citit dintr-o scrisoare de mulțumire adresată de un vizitator englez postată pe pagina de internet a Mănăstirii Brâncoveanu, unde era adăugată și informația că la data respectivei vizite era și Teofil Părăian călugăr acolo.

După „reținerea” Părintelui Arsenie Boca din toamna anului 1944, a doua oară se pare că a fost închis la Râmnicul Vâlcei și la București între 17 iulie –30 iulie 1945. A treia oară a fost anchetat în 1946 pentru că a spus că „lupii vor fi sfâșiați de oile atacate”. A patra oară anchetarea s-a prelungit între Sf. Paști (5 mai) până prin august 1948, arestare „scurtată” de un membru CNSAS la „o lună și jumătate”, cum apare trecut și în Wikipedia.

Înjumătățirea perioadei de întemnițare fără motiv din 5 mai până în iunie nu corespunde cu mărturia unui tânăr arestat fără motiv în 1948 și ținut în regim de exterminare vreme de 13 ani de zile. La Siguranța din Brașov elevul Luca Călvărăsan (1925-2010) primește la **sfârșitul lunii iulie 1948** din mâncarea Părintelui Arsenie Boca pe care acesta avea voie s-o împartă „și la cei din beciul Siguranței”. Elevul consemnează peste ani că n-a îndrăznit să-l abordeze atunci „din cauza gardianului”, dar prezența starețului de la Sâmbăta de Sus i-a „făcut bine în plan sufletesc”. Dumitru Stăniloae scrisese că „a fost un fenomen unic în istoria monahismului românesc, adică o personalitate de o înaltă statură monahală, cum n-a mai avut Biserica noastră Ortodoxă Română”.

A cincea oară Părintele Arsenie Boca a fost arestat de la M-rea Prislop, anchetat întâi în închisoare apoi dus în lagărul de exterminare de la Canalul Dunăre - Marea Neagră („*Drumul fără pulbere*” al comunistului-oportunist Petru Dumitriu) pentru 14 luni de zile, din 15/16 ianuarie 1951 până pe 25 martie 1952. Anul imediat următor, din Mănăstirea Prislop găsită în ruină și rectitorită de el, Părintele este arestat de Rusalii (7 iunie 1953) într-o încercare a

poliției politice de a-l amesteca în grupul unor antropozofi clujeni, iar când în 1955 trupe de circa trei sute de Securiști conduși de generalul NKVD Al. Nikolschi/Nicolau arestează cam tot atâtea măicuțe de la Mănăstirea Vladimirești de lângă Tecuci, Părintele Arsenie Boca este și el anchetat și schingiuit în diverse locuri de detenție (neîncălzite iarna) vreo șase luni din septembrie 1955 până pe 7 aprilie 1956, ocazie cu care a contractat probabil tuberculoza menționată de un informator într-o notă din 1964. Informatorul „Tâmplaru” (Gh. Vâlcea) scria într-o notă informativă cum Părintele îi spusese în 1984 că „a fost cercetat și de securitatea sovietică, dar nu a fost găsit vinovat”, vezi *Părintele Arsenie Boca – un om mai presus de oameni*, Editura Agaton, Făgăraș, 2011, p.18).

De toate anchetările și arestările fără motiv ale Părintelui Arsenie Boca este greu de aflat, căci dosarele lui de urmărire au fost probabil „periate” de dovezile multor abuzuri ale unui stat polițienesc menținut 45 de ani prin teroare. Interesant (chiar memorabil!) este faptul că cei care au putut selecta oarece pagini din cele șase dosare de Securitate ale Părintelui Arsenie Boca nu și-au pus problema clarificării perioadelor de detenție. În volumele „cu pretenții academice” tipărite din 2009 încoace arestările Părintelui Arsenie Boca sînt imprecis amintite, ca ceva secundar, cum lipsită de importanță le-a părut cercetătorilor și **problema contrafacerii unor documente** menite să ascundă adevărul morții martirice a faimosului duhovnic și călugăr iconar ca urmare a unei atroce schingiurii din noiembrie 1989. Dubioasă ne pare în primul rând așa-zisa „scoatere de sub urmărire”.

Î.P.S. Serafim Joantă, Mitropolitul Germaniei, Europei Centrale și de Nord, spunea că „urmărirea Părintelui Arsenie Boca a fost încheiată doar cu o lună înainte de moartea sa, deși, din cauza unei paralizii, n-a mai putut ieși din casă în ultimii doi ani ai vieții” (*Fost-am om trimis de Dumnezeu*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p. 20).

Documentele ce „atestază”, vezi-Doamne, „scoaterea de sub urmărire” cu „o lună înainte de moartea sa” au fost cu grijă îndosariate. Documentul -„cheie” (citată mai peste tot) îl constituie propunerea de încheiere a urmăririi scrisă de Cocârlea Constantin pe 29 septembrie 1989. Spre a părea cât mai convingător așa-zisul dezinteres oficial al Securității față de Părintele Arsenie Boca, documentul-cheie este precedat de note ale aceluiași maior de la Securitatea din Sinaia în care Părintele **este prezentat ca ținut la pat și în imposibilitate de a se deplasa** în decursul anilor 1988 și 1989 (cum reiese și din opinia Î.P.S. Serafim Joantă), tocmai în perioada când fusese văzut la Mănăstirea Prislop (pe 17 dec. 1988 de către Preasfințitul Daniil Partoșanul, pe atunci preot la Prislop, vezi vol. *Părintele Arsenie Boca, Sfântul Ardealului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p. 13) sau la Biserica din satul Drăgănescu (de Sfintele Sărbători de Paști ale anului 1989), cum aflăm de la Părintele Dumitru de la Mănăstirea Sf. Ilie din Albac și de la pr. Simion Tudoran pe care Părintele Arsenie Boca l-a sărutat de rămas bun în sufrageria vilei de la Sinaia pe 27 oct. 1989, spunându-i că este „ultima oară când se văd”.

Varianta „oficială” cu așa-zisa „moarte naturală” a Părintelui a fost difuzată și de nevăzătorul duhovnic al Mănăstirii Brâncoveanu care, deși ar fi avut loc în mașina care se ducea la Prislop la înmormântarea Părintelui Arsenie Boca „nu și-a arătat dorința de a merge” (arhim. Teofil Părăian). Aceeași variantă contrafăcută apare și în revista „Rost”, an II, nr. 20/2004, într-un articol semnat de cercetătorul Adrian Nicolae Petcu (care a mai răspândit-o și cu alte ocazii), după ce apăruse povestită de Părăian într-o anexă a unui volum de compilație apărut la Editura Teognost în 2002. Cu diferența că în volumul scos de editura clujană, moartea nu mai e pusă pe seama infarctului din februarie 1988 și a paraliziei la piciorul stâng, adică a unor suferințe cardio-vasculare, cum lasă de presupus notele Securității din Sinaia : „A avut ceva la rinichi” preciza Teofil Părăian într-o înregistrare din 2001 făcută la Mănăstirea „Sub Piatră” și cuprinsă în volumul Editurii Teognost.

După alte opinii exprimate în 2001 de călugărul cel orb, Părintele Arsenie Boca ar fi stat nouă luni la Canal (p. 205) și ar fi avut multe „nereușite” (p.200) în povețele date celor care îi cereau sfatul. Pe 22 august 2001 arhim. Părăian avansase și niște acuzații extrem de grave și în contrast flagrant cu realitatea. Anume că Părintele Arsenie „căuta să facă pe omul care știe multe” (T. Părăian, p. 200, p.201 și p.205, în lucrarea de licență a lui Ioan I. Gînscă, *O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie Boca în 800 de capete*, Editura Teognost, Cluj, 2002, apreciată de Părăian „cea dintâi carte competentă despre Părintele Arsenie”, p.5).

Arhim. Teofil Părăian și-a mai amintit tot în august 2001 cum Părintele Arsenie Boca i-a spus la una din cele două vizite făcute de el la Drăgănescu că se bucură de orice critică, dar nu și de criticile nedrepte, probabil de genul celei înainte menționate, prin care orbul a criticat un om „foarte smerit” (pr. Crăciun Oprea în vol. : *Părintele Arsenie Boca. Sfântul Ardealului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p. 58) că ar fi fost mândru și impostor „căutând să facă pe omul care știe multe”.

Dintre amintirile sale gata oricând a ieși la lumină, mediatizatul călugăr de la Mănăstirea Sâmbăta a repovestit-o pe cea în care Părintele Arsenie Boca vizitat de el la Schitul Maicilor n-a dat semn că l-ar mai fi întâlnit vreodată. O altă întâmplare (din aceeași categorie) era din vremea Prislopului, când Părintele Arsenie Boca [scăpat cu viață după 14 luni de Canalul „Morții”] îi expediase înapoi o scrisoare fără nici un răspuns, care i-a ajuns lui Părăian, spre deosebire de scrisoarea din anii cincizeci a Părintelui Cleopa către Părintele Arsenie confiscată de Securitate și pusă la dosar.

Arhimandritul cel orb venerat „oficial” la Sâmbăta de Sus păstrase în memorie și anul 1949 când Arsenie Boca (ajuns stareț la Prislop) venise într-o scurtă vizită la Sibiu și nu voise a sta de vorbă cu el. În mod ciudat, chiar și îmbrățișarea prietenească din 1980 - când Părintele Arsenie „trecuse în taină” pe la Mănăstirea Brâncoveanu în postul Crăciunului (P.S. Irineu Duvlea, Episcop vicar al Episcopiei Ortodoxe Române din America, în op. cit., p.21) -, nevăzătorul duhovnic a reținut-o laolaltă cu amintirea refuzului Părintelui Arsenie de a scrie în Cartea de onoare (op. cit., p.47) a Mănăstirii Brâncoveanu, unde fusese îmbiat să se

întoarce doar „ca magazinier” (apud. Părintele Arsenie Boca). Acesta era unicul post disponibil la Sâmbăta de Sus pentru iconarul de la Drăgănescu în mănăstirea pe care în anii patruzeci el însuși, în calitate de stareț, de fapt o rectitorise (1940-1948).

Din amintirile duhovnicului orb al Mănăstirii Brâncoveanu căruia Părintele Arsenie îi spusese cu ani în urmă că „nu toți cei din lume se prăpădesc, nici toți cei din mănăstire se mîntuiesc” (ierom. Arsenie Boca, 1942 citat de arhim. Părăian în vol. I. Gânscă, op. cit., Ed. Teognost, Cluj, 2002, p.197) mai aflăm că a existat „la vechea stăreție, lângă cancelarie” (așadar în 2001 nu mai era expus!) un „epitaf pictat de Părintele Arsenie, cu Adormirea Maicii Domnului” foarte admirat de profesorul universitar Bologa din Sibiu (T. Părăian în vol. *Sfântul Ardealului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p.50, înregistrare publicată și ca anexă în volumul din 2002 scos de editura clujană Teognost, dar și într-un volum de *Convorbiri cu Arhim. T. Părăian* tipărit în 2011 de Editura Andreiană din Sibiu).

Prin aplicarea strategiei cripto-comuniste de mediatizare a „înlocuitorilor” - cea mai bătătoare la ochi fiind înlocuirea prin mediile universitare post-decembriste a lui Mircea Eliade, „cel mai mare istoric al religiilor din secolul XX”, prin I.P. Culianu, fost profesor de română (în Olanda, 1976-1986) și de italiană (în SUA, 1988-1989), aflat pe punctul de a fi angajat ca profesor asociat de istoria religiilor (1990-1991) la Chicago în momentul asasinării sale din 21 mai 1991 (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Micșorarea lui Eliade și gonflarea lui Culianu*, în rev. „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 266/ 2013, pp. 7-8 și nr. 267 / 2013, pp. 5-6, sau <https://fr.scribd.com/doc/179318328/IsabelaVScrabaMicsorareEliadeGonflareCulianu> ) -, se pare că s-a găsit și pentru Părintele Arsenie Boca, „unul dintre cei mai mari teologi-duhovnici ai neamului românesc” un înlocuitor. Chiar în persoana lui Teofil Părăian. Fiindcă în vreme ce chilia Părintelui Arsenie Boca (1910- 28 nov.1989) din stăreția veche de la Sâmbăta e [permanent] „în lucru” (apud. Părintele Mihail de la Mănăstirea Brâncoveanu, iulie 2012) și nu poate fi vizitată, chilia călugărului nevăzător poartă o placă cu litere aurite și este oferită spre vizitare. Iar în București, în ianuarie 2012, pangarul de la Patriarhie dospea de cărți și CD-uri de și despre Părăian în timp ce nimic legat de numele Părintelui Arsenie Boca nu exista acolo. La Sâmbăta de Sus, poza lui Teofil Părăian (1929-2009) tronează chiar și la izvorul făcător de minuni numit „al Părintelui Arsenie Boca”. E pusă la intrare, luminată de o candelă pe măsuta din dreapta, în timp ce poza Părintelui Arsenie e agățată de stâlp în stânga, alături de alte mici reproduceri de icoane larg răspândite.

E drept că în cazul acestui „înlocuitor” n-a trecut suficientă vreme spre a se vorbi de „paradigma Boca-Părăian”, cum vorbește în târgul Ieșilor (la Universitate) decanul N. Gavriluță de paradigma Eliade-Culianu sau prin universitatea din București cum se vorbește de „modelul” Noica-Liicean în timp ce prin librăriile bucureștene aproape că nu se mai difuzează (oct. 2014) nici o carte de filozofie scrisă de Noica sau de istoria religiilor scrisă de Mircea Eliade, să nu scadă interesul (cultivat în mediile universitare post-decembriste) pentru „înlocuitori”. Supărat că Părintele Arsenie Boca nu l-a băgat în seamă după cum și-ar fi dorit, Teofil Părăian „nu i-a fost admirator” (T.P., 22 aug. 2001). Aceasta nu l-a împiedicat însă a prelua spre difuzare cât mai multe cuvinte duhovnicești ale Părintelui Arsenie Boca (vezi vol. *Părintele Arsenie Boca. Sfântul Ardealului*, pp. 33-51).

P.S. Daniil Partoșanul îl descrie pe Sfântul Părinte ca pe un om în prezența căruia „îl simțeau pe Hristos trăind și vorbind în Părintele Arsenie... este un lucru extraordinar, în viața noastră, în viața oamenilor, să întâlnim un sfânt” (ibidem, p.16). La Biserica din satul Drăgănescu în 1983 (când Părintele hărțuit de Securitate era în etate de 73 de ani) Bogdan Juncu îl percepe ca cel mai frumos om pe care l-a văzut în viață, „cu o frumusețe în adâncul lui care emana în afara lui și se completa cu frumusețea chipului său și a structurii lui de om. Era ceva, pentru mine, om de lume, era peste așteptările mele de a vedea, de a întâlni. Extraordinar de frumos ! Și avea niște ochi Sfântul Părinte... Distanța dintre mine și Sfântul era de o jumătate de metru, deci l-am văzut foarte bine. Si...nu mă mai săturam privind-i ochii, care...dacă-i vezi o dată, nu-i mai poți uita niciodată” (ing. Bogdan Juncu, în op. cit., p. 112).

După o mărturie a arhim. Paisie Tinca (n.1931) de la Sâmbăta de Sus, Părintele Arsenie Boca (pe când era stareț la Mănăstirea Brâncoveanu) a curățat izvorul făcător de minuni „care era plin de frunze și murdar” (vezi vol. : *Fost-am om trimis de Dumnezeu*, Sibiu, Ed. Agnos, 1912, p.155), și a făcut din acel izvor aflat la cca 2 km de mănăstire locul unde obișnuia să se roage izolat de mulțimea de oameni care veneau la Mănăstire, apa devenind „sfințită de rugăciunile Părintelui Arsenie” (vezi *Mărturii din Țara Făgărașului...*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2004, p. 74 ).

Si în această privință părerea nevăzătorului Părăian (ajuns călugăr la Sâmbăta de Sus după mutarea la Prislop a Părintelui Arsenie Boca) diferă substanțial. Fostul stareț Arsenie Boca doar ar fi văzut izvorul semnalat de un frate de la mănăstire : „s-a dus Părintele la izvor și a văzut că e apă bună. Ani și ani izvorul acesta a rămas așa, fără să se îngrijească cineva să facă acolo niște bănci și o masă. Acestea le-a făcut Părintele Efrem. Nu el personal, ci a angajat niște oameni” (T. Părăian în vol. : I. Gînscă, *O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie Boca în 800 de capete*, Cluj, 2002, p. 210).

Într-o conversație cu Mitropolitul Antonie Plămădeală, Teofil Părăian și-a amintit scene din copilăria proprie când bunica-i zicea „hingher (/„horeriu”) și mișel”, un vecin fiind de părere că „nu-i botezat bine” : „pe ăsta să-l duci la popă, să-i mai citească ceva, că nu i-a zis toate” (vezi Teofil Părăian în vol. *Părintele Arsenie Boca. Sfântul Ardealului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p.40). La Mănăstirea „Sub Piatră” mediatizatul nevăzător a spus că Părintele Arsenie Boca (prevăzându-i probabil viitoarea postură de „înlocuitor”) îl întrebese în 1942 dacă i-a venit vreodată în minte să omoare un om.

Despre săvârșirea din viață a Părintelui Arsenie Boca, Teofil Părăian credea că „la 79 de ani, nu se mai pune problema din ce pricină ai murit. Mori, că moare lumea la 79 de ani si mai devreme” (Părăian citat de I. Gînscă în rev. „Discobolul”, Anul XIII, Nr. 154-155-156, oct.-nov.-dec. 2010, p.274). Dacă nevăzătorul arhimandrit s-ar fi dus la înmormântarea Părintelui Arsenie Boca, ar fi aflat de omorârea Părintelui Arsenie Boca. Fiindcă parohul Bisericii

Drăgănescu (întemnițat și el fără vină înainte de 1964) nu s-a temut atunci, pe 4 dec. 1989, să spună că „a murit martir” (vezi *Mărturii din Țara Făgărașului despre Arsenie Boca*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2004, p.116). Preotul Savian Bunescu a fost, alături de călugărul Pantelimon Munteanu, unul dintre cei care au vorbit în cunoștință de cauză despre schingiuirea la 79 de ani a Părintelui Arsenie, pe care securiștii bătauși l-au dus apoi să moară la Sinaia (vezi și volumul de mărturii editat de Romeo Petrașciuc sub titlul *Părintele Arsenie Boca: „Fost-am om trimis de Dumnezeu”*, Sibiu, Editura Agnos, 2012, <https://fr.scribd.com/doc/123632180/2012-PARINTELE-ARSENIE-BOCA-FOST-AM-OM-TRIMIS-DE-DUMNEZEU> ).

Cu un temei numai de el știut, Florian Bichir, membru CNSAS, prezintă inversat date despre Părintele Arsenie Boca furnizate Securității pe 4 iunie 1989 (când „nedeplasabilul” Părinte Arsenie Boca se deplasase la Comarnic, la domiciliul informatorului „Tâmplaru”), pentru ca apoi să insereze o notă din 10 aprilie 1989 (evident contrafăcută de maiorul Cocârlea de la Sinaia, poate chiar cu cele mai bune intenții) din care rezultă imposibilitatea de deplasare a Părintelui care ar fi suferit de o paralizie la piciorul stâng. Dacă pe 10 aprilie 1989 Părintele era așa de bolnav cum apare descris în dosarul de Securitate (cu „paralizie facială și la piciorul stâng” din februarie 1988, apud. maior Cocârlea), cum de i-a trecut paralizia atât de brusc încât în aceeași lună Părinte Arsenie Boca a ajuns la Drăgănescu pe 30 aprilie 1989 (în Duminica Paștelui, când a fost pălmuit de Elena Ceaușescu pentru că nu s-a arătat de acord cu dărâmarea bisericii pictată de el). Prezența Părintelui Arsenie Boca la Biserica din Drăgănescu în mai 1989 este confirmată de spusele unui vizitator al său din acea perioadă, Părintele Dumitru de la Mănăstirea Sf.Ilie din Albac (vezi *Mărturii din țara Făgărașului despre Părintele Arsenie Boca*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2004, p.34) și de pr. Simion Tudoran care a aflat de la Maica Zamfira. Între 18 și 25 mai 1989 „paralizatul” Părinte Arsenie Boca făcuse drumul de la Sinaia la Comarnic spre a-i desena tâmplarului Gheorghe Vâlcea modelele sculpturii comandate de el pentru așezământul monahal pe care-l ctitorise la Sinaia.

După deplasările din primăvara anului 1989, în vara aceluiași an, Părintele Arsenie și-a comandat crucea pentru mormânt și pe ea a scris 1910-1989. Văzându-l în putere, tâmplarul s-a mirat când Părintele a precizat : „1989, nici o secundă din 1990 !” . Despre „crucea de lemn pe care Părintele pusese să i se cioplească data morții cu șase luni înainte de a muri” a povestit că a văzut-o cu ochii lui preotul Crăciun Oprea din Cinciș (vezi vol. : *Părintele Arsenie Boca, Sfântul Ardealului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2012, p. 58).

Referitor la arestările abuzive, o maică povestea de arestarea Părintelui cu prilejul desființării Mănăstirii de la Prislop, când Părintele Arsenie Boca avea niște coaste rupte în urma unei căderi. Maica Zamfira scrisese că „avea darul rugăciunii, își vedea propriul viitor, suferințele și arestarea, dar nu se tulbura prea tare”. Stia că va muri martir și că moartea i se va trage de la o femeie (academiciana cu liceul pe puncte, Elena Ceaușescu), prevăzând din octombrie 1989 că „în vreme ce Nicolae Ceaușescu va pleca din țară, va pierde, la scurtă vreme, conducerea ei”. Fiind convins că „rugăciunile și mijlocirile sfinților sînt ascultate și bineprimite de Dumnezeu”, părintele Sofian Boghiu (unul dintre nevinovații arestați în 1958 în grupul



„Rugului aprins”) accentuase „bunătatea inimii și sfințenia vieții Părintelui Arsenie Boca”, scos fără nici un motiv din preoție.

„Reținut” și interogat de Securitate trebuie să mai fi fost Părintele Arsenie Boca și când urma să fie sfințită (de ziua Sfintei Parascheva) frumoasa biserică din Bogata Olteană (unde fresca interioară fusese pictată de el în vreo șapte veri, începând din 1961). Atunci, în 1968, pr. Spiridon Câdea (parohul bisericii) a fost din nou arestat, după cum aflăm din acea selecție a Dosarului de Securitate al lui Emil Cioran tipărită la Iași în 2010.

Ca să nu se adune lumea care îl venera ca pe un sfânt, Părintele Arsenie Boca a fost oprit în 1983 să vină chiar și la sfințirea Bisericii din Drăgănescu, de pictarea căreia s-a apucat după ce Securitatea s-a îndeletnicit cu distrugerea cu lovituri de ciocan a picturii interioare de la Biserica Bogata Olteană sub pretextul că în zidurile bisericii ar fi fost ascunse scrieri ilegale.

De-a lungul întregii sale vieți petrecută într-un regim de teroare în care ateismul era obligatoriu, Părintele Arsenie Boca n-a lipsit nici o secundă din „vizorul” poliției politice, așa cum n-au fost „neglijajați” de Securitate nici unul dintre românii de valoare din țară sau din exil, precum Constantin Noica, Mircea Eliade, Horia Stamatu, Emil Cioran și Relu Cioran, teologul Gheorghe Racoveanu, parintele Galeriu, logicianul Anton Dumitriu, matematicianul Octav Onicescu, etc., etc.

Hărțuit încontinuu de Securitate la M-rea Sâmbăta de Sus, la Mănăstirea Prislop, la București (la Biserica Elefterie cel Nou, la Schitul Maicilor, la Biserica Boteanu), apoi la Biserica din Bogata Olteană, la Biserica din Drăgănescu și la așezământul monahal de la Sinaia, Părintele văzător cu duhul a fost omorât de securiștii care l-au bătut mai bestial decât obișnuiau ei să-l bată pe Părintele Bejan căruia abia în decembrie 1989 i-au spus că „e liber” și nu se vor mai atinge de el (vezi pr. Dimitrie Bejan, *Vifornița cea mare*, în care amintește și de întemnițarea Părintelui Arsenie Boca la Ocnele mari și la Canal). În urma acestei schingiuii de la 79 de ani, Părintele Arsenie Boca și-a dat duhul pe 28 noiembrie 1989, de ziua Cuviosului Mucenic Ștefan cel Nou, “a cărei mucenicie tocmai o pictase pe absida altarului din Biserica Drăgănescu”.

Deși sfinților li se povestește pătimirea pentru care au primit cunună de martiri, Î.P.S. Laurențiu Streza (Mitropolitul Ardealului și mai marele Comisiei de Canonizare) spunea la Centenarul Părintelui Arsenie Boca organizat la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus că: “despre sfinți, despre o personalitate [ca a Părintelui Arsenie Boca] nu ne interesează câte ore, de ce și unde a fost închis”. Desigur, pe 25 septembrie 2010 părerea sa era menită să-mi taie mie avântul de a vorbi despre pătimirile de o viață ale Sfântului Ardealului pe care făgărășenii îl pictează în biserici alături de sfinții canonizați. Falsificările securiste menite să-i scoată bazma curată pe cei care au ordonat schingiuirea Părintelui Arsenie Boca le-am regăsit

și în numărul omagial „Arsenie Boca” scos în 2004 de revista „Rost” a lui Claudiu Târziu, într-un articol atât de lipsit de discernământ încât toate documentele oferite de cei interesați să-și ascundă crimele cumulate aproape jumătate de veac erau prezentate ca revelând adevărul adevărat.

În scurta mea intervenție de la Centenarul Părintelui Arsenie Boca (29 sept. 1910 - 28 nov. 1989) din Aula Academiei de cultură și religie din cadrul Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus am atras atenția asupra modului cum în prefața albumului *Biserica de la Drăgănescu* (Deva, 2005, p. 11-13), îngrijitorul volumului a trecut o declarație de anchetă polițienească drept *Autobiografie* a Părintelui Arsenie, fără specificarea provenienței, așa cum s-ar fi cuvenit (vezi înregistrarea [http://www.youtube.com/watch?v=Zi0EOBC1HIY&list=UUgcn\\_JXm6-ZMTeCidkHY0hQ](http://www.youtube.com/watch?v=Zi0EOBC1HIY&list=UUgcn_JXm6-ZMTeCidkHY0hQ)). Declarația fusese dată după arestarea ieromonahului Arsenie Boca pe când se afla la Mănăstirea Bistrița (din Vâlcea) unde fusese invitat să țină prelegeri. Textul *Autobiografiei* este postat și pe Wikipedia.ro, unde încercasem fără succes (fiind blocată de wikipedistul „Alexandru Tendler”) a-i trece proveniența (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Wikipedia.ro citită printre rânduri*, <http://www.agero-stuttgart.de/REVISTA-AGERO/CULTURA/Wikipedia-ro%20citita%20printre%20randuri%20de%20IVS.htm>).

Punând cap la cap niște informații din surse diferite, ajunsesem la concluzia că eliberarea ieromonahului Arsenie Boca s-a datorat în vara anului 1945 Patriarhului Nicodim Munteanu (decedat în condiții suspecte la începutul anului 1948), care a condiționat prezența preotului Burducea (Ministru al Cultelor) în Sinodul din 31 iulie 1945 de eliberarea preoților arestați. Din păcate nu am reușit să duc ideea până la capăt fiindcă am fost întreruptă cu fraza: “despre sfinți, despre o personalitate [ca a Părintelui Arsenie Boca] nu ne interesează câte ore, de ce și unde a fost închis” (Î.P.S. Laurențiu Streza). Din dosarul de Securitate (contrafăcut în partea lui finală) și intrat în atenția unor cercetători (de o stupefiantă credulitate) s-a mai fotocopiât prima pagină dintr-o a doua declarație semnată pe 23 iulie 1945 care însă n-a mai fost scanată în întregime, spre a se vedea ce informații mai fuseseră smulse în urma torturii. La Centenar, neputând vorbi despre „reținerile”, adică arestările abuzive ale „ctitorului de frunte al *Filocaliei* românești” (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Din culisele traducerii Filocaliei*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, Anul VIII, Nr. 7-8 (80-81), iulie-august 2014, p. 15, care se poate citi și pe [www.isabelavs.go.ro](http://www.isabelavs.go.ro)) și nici despre perioadele de încarcerare (pe care „naivii” le prezintă cumulat, de genul „a fost în total închis cam doi ani”), n-am ajuns nici la pătımirea finală din care i s-a tras Părintelui Arsenie Boca moartea martirică din 28 noiembrie 1989.

În cele patru volume de mărturii din Țara Făgărașului (Ed. Agathon, Făgăraș, 2004, 2005 și 2008, 2011), ing. Ion Cișmileanu înserează povestea schingiuirii de către Securitate a “călugărului iconar” Arsenie Boca la 79 de ani, cu precizarea că despre moartea sa martirică vorbeau pe șoptite toți cei veniți în 4 decembrie 1989 să-l conducă la Prislop pe ultimul drum. Iată ce spunea călugărul Pantelimon Munteanu (n. 1925) care a fost la Sinaia când a agonizat și a murit Părintele ieromonah Arsenie Boca, prorocul care a prevăzut că după moartea sa “țara va lua foc” [duhovnicesc] de la Prislop:

“ În 1989 părintele Arsenie spunea celor apropiați: ‘nu mă mai vedeți în curând că aștia mă termină’. În ultimii ani celor de la conducere le era foarte teamă de părintele Arsenie. Era ținut în satul Drăgănescu iar intrările în sat erau păzite zi și noapte de Securitate (...). Ultimele momente și le-a petrecut la Sinaia. Trebuie neapărat să scrieți asta. Am fost la el împreună cu parintele Dometie care a fost ținut acolo mai mult de o săptămână. Si nu i-au dat voie să vorbească cu el. Maica de acolo ne spunea că e la Drăgănescu. Părintele Arsenie avea însă un câțel mic, flocos, negru. Unde era părintele, acolo era și câțelul. Când am văzut câțelul, mi-am dat seama că este acolo. În cele din urmă ni s-a spus că este bolnav și că nu poate vedea pe nimeni. I se poate trimite doar un pomelnic sau o scrisoare... După trei zile ni s-a spus că a murit părintele. L-au adus și era așa cum era: TORTURAT și CHINUIT. Se vedea la degete și la față faptul că a fost torturat. Eu am fost la înmormântare și am văzut: unghiile de la două degete îi erau pur și simplu zmulse... Toate acestea s-au petrecut pentru că a prezis căderea și moartea lui Ceaușescu. Nu mi-e frică să spun adevărul, chiar dacă unii mai vor să ascundă acest lucru. Puteți fi și un om trimis de cei care l-au torturat și acum vor cu orice preț să ascundă adevărul. Eu spun adevărul pe față, pentru că mulți îl știu, dar nu îl spun” (Părintele Pantelimon Munteanu, M-rea Ghighiu, 2007).

Transcrierea spuselor părintelui Pantelimon Munteanu figurează ca interviu luat la M-rea Ghighiu în toamna lui 2007 de Claudiu Târziu, directorul Revistei „Rost”. Numai că spusele dinspre sfârșitul interviului pe care le-am citat mai sus au dispărut ca prin miracol. Noroc că le citasem în articolul meu *Moartea martirică a Părintelui Arsenie Boca, un adevăr ascuns* (publicat în rev. „Argeș”, Pitești, oct. 2010 și în rev. „Asachi”, Piatra Neamț, Nr. 11 (247), dec. 2010, p.6), difuzarea aceluiași text în mai multe reviste tipărite în țară fiind o palidă încercare de a contracara cenzurarea mea „oficială” prin omiterea numelui meu în căutările de cărți online la Biblioteca Națională, în *Dicționarul presei* sau prin volumele în care Biblioteca Națională indexează (pe sărite !) *articolele din publicațiile periodice* (în 2011 reținând doar patru articole, în 2012 cinci, cam un sfert din ce-am publicat în acei ani, <http://www.bibnat.ro/dyn-doc/publicatii/>).

În final ar mai fi de remarcat ceva: când se îndrăznește a se ignora consemnul tăcerii asupra martirajului Părintelui Arsenie se invocă imediat lipsa „documentelor de Securitate” care să ateste schingiurea Părintelui de către securiști la 79 de ani, subiectivitatea martorilor care au îndrăznit să mai spună ceva, precum și lipsa de credibilitate a mărturiei celor care au povestit ce au văzut cu ochii lor la înmormântarea Părintelui Arsenie Boca.

Ca să-mi publice acest articol despre pătimirea Sfântului Părinte o revista literară din Ardeal mi-a cerut în oct. 2010 “o documentație mai vastă” pentru că textul ar “conține prea puțină documentație, mărturiile prezentate par subiective și puțin credibile”. La astfel de observații oricine s-ar putea întreba: de ce o revistă de literatură la citirea textului meu scris în oct. 2010 intitulat *Moartea martirică a Părintelui Arsenie Boca, un adevăr ascuns la Centenarul sărbătorit la M-rea Brâncoveanu* devine brusc preocupată de probleme juridice, precum credibilitatea martorilor, documentație care să ateste un fapt constatat după producerea sa, etc.

În ce mă privește, răspunsul l-am aflat chiar în cuprinsul revistei „Discobolul”, la citirea următorului pasaj decupat de redacție din lucrarea de licență a lui I. Gînscă tipărită la Teognost, Cluj, în 2002: **“Se fac fel de fel de vorbe, aprecieri de către oameni necompetenți, de către oameni care nu știu realitatea și care vreau să îl pună pe Părintele în atenția altora. Că a vorbit cu Ceaușescu, că i-a spus lui Ceaușescu că va muri, și nu știu ce...Nu-i adevărat! Sunt niște lucruri care nu s-au întâmplat și pe care le inventează oamenii”** (Teofil Părăian, rev. „Discobolul”, Alba Iulia, oct.-nov.-dec., 2010, p.274).

Ca să fie repetată și răsrepetată această **variantă oficială**, nimeni nu se îngrijorează de **lipsa documentației**, sau de **subiectivitatea** ei. Si nici de **lipsa de credibilitate** a unei mărturii prezentate de acel nevăzător care acuzase pe nedrept de păcatul mândriei un om smerit. Chiar dacă este fără îndoială subiectivă, părerea extrem de mediatizată a arhimandritului Teofil Părăian este citată în mediile universitare ca singura părere obiectivă.

Dacă apare cam stranie tăcerea „oficială” asupra morții martirice a Părintelui Arsenie Boca (probabil spre a nu se vorbi de comanda Securității care a decis „atenționarea” prin bătaie a bătrânului preot Galeriu în vara anului 1989, maltratarea bestială a Parintelui Arsenie în noiembrie 1989, și schingiuirea teologului Tudor Popescu sau a scriitorului Ernest Bernea la 80 de ani), încă și mai ciudată este colportarea în tot felul de volume a unei biografii lacunare a Părintelui Arsenie Boca unde nu se detaliază perioadele de întemnițare și anchetare a unui om care la viața lui a avut doar două „pete pe haina de nuntă”, dintre care o pată i se ștersese chiar înainte de pătimirea fără de vină prin temnițe politice.

**Cuvinte cheie:** Isabela Vasiliu-Scraba, Părintele Arsenie Boca, Nichifor Crainic, M-rea Prislop, Biserica Drăgănescu, Biserica Bogata Olteană.

#### **Bibliografie :**

1. Isabela Vasiliu-Scraba, *Miracolul Bisericii de la Drăgănescu și o profeție a Părintelui Arsenie Boca*, <http://www.romanianstudies.org/content/2011/03/miracolul-bisericii-de-la-draganescu-si-o-profetie-a-parintelui-arsenie-boca/>
2. Isabela Vasiliu-Scraba, *Olga Greceanu și Părintele Arsenie Boca*, [http://www.clipa.com/print\\_a4876-Isabela-Vasiliu-Scraba-Olga-Greceanu-si-Parintele-Arsenie-Boca.aspx](http://www.clipa.com/print_a4876-Isabela-Vasiliu-Scraba-Olga-Greceanu-si-Parintele-Arsenie-Boca.aspx)
3. Isabela Vasiliu-Scraba, *Legile Părintelui Arsenie Boca, legile veacului viitor*, <http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IVSLegiArsenieBoca7.htm>
4. Isabela Vasiliu-Scraba, *Vedere în duh și viziune filozofică, sau Părintele Arsenie Boca și Nae Ionescu*, <http://www.romanianstudies.org/content/2013/01/parintele-arsenie-boca-si-nae-ionescu-vedere-in-duh-si-viziune-filozofica-de-isabela-vasiliu-scraba/>

5. Isabela Vasiliu-Scraba, *Parintele Arsenie Boca, Zorica Lațcu și Nichifor Crainic în culisele traducerii Filocaliei (I-IV)*,  
<http://fr.scribd.com/doc/230417806/IsabelaVasiliuScrabaTraduFilocalia>
6. Isabela Vasiliu-Scraba, *Wikipedia.ro citită printre rânduri*,  
<http://blogideologic.wordpress.com/2013/06/02/isabela-vasiliu-scraba-wikipedia-ro-citita-printre-randuri/>
7. Isabela Vasiliu-Scraba, *Martirii închisorilor în viziunea lui Mircea Eliade și a Părintelui Arsenie Boca* [http://www.nord-literar.ro/index.php?option=com\\_content&task=view&id=998&Itemid=46](http://www.nord-literar.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=998&Itemid=46)
8. Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Vulcănescu și alți cărturari martiri ai temnițelor*, publicat în rev. „Nord literar”, Baia Mare, nr. 2 (105), febr. 2012; [http://www2.nord-literar.ro/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1155](http://www2.nord-literar.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=1155)
9. Isabela Vasiliu-Scraba, *Despre lipsa de individualizare a călăilor, sau Despre lipsa individualizării anchetatoarei din romanul eliadesc „Pe Strada Mântuleasa”*,  
<http://fr.scribd.com/doc/172501135/IsabelaVScrabaEliadeStrMantuleasa>
10. Isabela Vasiliu-Scraba, *Paradigma „Arsenie Boca-Părăian” din seria Eliade-Culian’ și Noica-Liicean’*, în rev. „Acolada”, Satu Mare, nr. 10 (83) oct. 2014.

Autor : ISABELA VASILIU-SCRABA

Sursa : <http://www.isabelavs.go.ro/>

După lectura acestui articol, iată e-mailul pe care mi l-a trimis profesorul Stefan Stoenescu din America : „E cutremurător ce scrieți [despre Moartea martirică a părintelui Arsenie Boca] și este pilduitoare abnegația și curajul cu care investigați pentru a respecta Adevărul integral, fără subterfugii și alte tertipuri reductive”.